

eenigd zijnde met harten wil in éénen zelfden Geest, door de kracht des geloofs.

De eenheid der kerk is niet gelegen in het hebben van een aardsch centrum, hetzij een geografische hoofdstad, hetzij een centraal bestuur. Maar de eenheid der kerk is gelegen in de eenigheid des waren geloofs (Heid. Cat., Zondag 21), in de binding aan hetzelfde Woord van God door den Geest van Christus. Die leidt in de waarheid en die vernieuwt tot gehoorzaamheid. Zoo kan het gebeuren, dat we, komen-

de in een ander deel van de wereld, waar we totaal vreemd zijn, geen aansluiting hebbend aan volkskarakter, zeden en gewoonten, toch proeven de eenigheid des waren geloofs, wanneer daar door Gods genade de kerk is geplant en bewaard. Daarvoor is niet noodig de instelling van kerkelijk verband, daarvoor is niet noodig een z.g. correspondentie. Die eenheid is er, omdat een en dezelfde Christus vanuit den hemel door hetzelfde Woord en door denzelfden Geest Zijn kerk vergadert over het gansche aardrijk.

B. JONGELING.

De vrede Gods, die het hart bewaart

UIT DE SCHRIFT

„En de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat, zal uw harten en uw zinnen bewaren in Christus Jezus”.

Filippenzen 4:7.

Gods beloften en bevelen zijn trouwe gezellen. Ze komen vrijwel altijd in elkanders gezelschap voor. Als God iets beveelt, houdt Hij meteen heerlijke beloften voor aan hen, die zijn bevelen gehoorzamen. En als God iets belooft, dan verbindt Hij daaraan gewoonlijk een bevel, naar de eis van zijn verbond. „Biddt en u zal gegeven worden; zoekt en gij zult vinden; klopt en u zal opengedaan worden” (Luuk. 11:9). „Zoekt eerst het koninkrijk Gods en zijn gerechtigheid, en al deze dingen zullen u toegeworpen — dat is: er bij gegeven — worden” (Matth. 6:33).

Zo staat het nu ook met Fil. 4:6 en 7. Over het bevel spraken we vorige keer. God wil niet, dat we bezorgd blijven. Daarin heeft Hij geen lust. Maar Hij wil, dat we onze begeerten door bidden en smeeken, met dankzegging Hem bekend maken. En als we het doen, door Gods genade, dan ondervinden we, dat aan dit bevel een rijke belofte verbonden is. Deze namelijk, dat de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat, onze harten en zinnen bewaren zal in Christus Jezus. Als we de HEERE kennen in al onze wegen, dan zal Hij ons rust geven. Vrede, dat is die gesteldheid des harten, waarvan we zeggen: Zo is het goed. Vrede staat hier tegenover angst, bezorgdheid, twijfel, onrust. Van die vrede getuigt Psalm 23: De HEERE is mijn herder, mij zal niets ontbreken..... Al ging ik ook in een dal der schaduw des doods, ik zou geen kwaad vrezen, want Gij zijt met mij..... Gij richt de tafel toe voor mijn aangezicht, tegenover mijn tegenpartijders.....

Door gelovig onze bezorgdheden bij God bekend te maken, vallen ze van ons af en weten we het weer: De HEERE is onze herder. Hij is onze gids door het leven. Hij is onze gastheer. Hij is vóór ons, wie of wat zal dan tegen ons zijn? God geeft die vrede. Daarom staat er: vrede Gods.

Wij zelf kunnen die vrede niet bewerken. Mensen kunnen hem niet geven. We kunnen hem alleen maar dankbaar ontvangen. Als gave Gods, op het gebed. Daarom staat er ook: die alle verstand te boven gaat. We kunnen er niet bij. Het is ons zelf een wonder. Ons verstand staat er bij stil om zo te zeggen.

Ook kan die vrede door onze denkkraft en rede-neerkunst en scherpzinnigheid niet bewerkt worden. Daarom mist de wereld, die God niet kent, de echte vrede. Men zegt wel: Houd er de moed maar in. Doch dat helpt niet. Men redeneert wel: Tob niet, want het komt toch anders dan ge denkt. En men houdt ons het praatje voor: Alles is altijd nog weer terecht gekomen. Maar dat alles heeft nog nooit een mens echt tot rust gebracht.

De vrede Gods gaat alle verstand te boven, staat boven alle redeneer- en denkkunst. Geen wijsgeer of geleerde heeft ooit één mens ter wereld die vrede gegeven, die het deel is van de rechtvaardigen, die God kennen. Paulus en Silas zitten met hun voeten in de stok. Zitten ze in de put? Integendeel: „En omtrent middernacht baden Paulus en Silas en zongen Gode lofzangen en de gevangenen hoorden hen” (Hand. 16:25).

Als de vijgeboom niet bloeit en er geen vrucht aan de wijnstok is en de oogst van de olijfbom teleurstelt en de velden geen spijis voortbrengen, als de kudde uit de kooi geroofd wordt en er geen rund meer in de stal is, kan een mens dan vrede hebben? Hoort wat Habakuk daarop antwoordt: „Zo zal ik nochtans in de HEERE van vreugde opspringen, ik zal mij verheugen in de God mijns heils” (Hab. 3:18).

God gaf nog die vrede aan mensen in de concentratiekampen, die niet anders dan de dood voor ogen hadden. En zelfs ongelovigen zeiden: Hoe bestaat het. Dat kwam niet hiervan, dat die mensen zulke helden waren en zulk een uithoudingsvermogen hadden. Maar dat gaf de HEERE op hun roepen uit de diepte. God belooft nergens, dat de oorzaken van onze bezorgdheid worden weggenomen. Hij zegt niet toe, dat alles worden zal zoals wij het zouden wensen. Maar Hij geeft vrede. Waaraan we genoeg hebben in leven en sterven.

Die vrede Gods doet wat. Hij zal onze harten en zinnen bewaren. Een beter woord voor bewaren is: bewaken. De vrede Gods houdt de wacht om ons hart en onze zinnen. Hetzelfde woord wordt gebruikt voor

het bewaken van een stad, om te zorgen dat er niemand uitgaat of inkomt.

Paulus gaat er van uit, dat een bezorgd hart bedreigd wordt. Als we bezorgd zijn, dan grijpen we allicht naar middelen, die niet geoorloofd zijn, om aan een dreigend gevaar te ontkomen. Als we bezorgd zijn bijv. voor ons dagelijks brood, dan komen we er gemakkelijk toe om langs afkorte wegen onze toestand te verbeteren. Als we onder leed gebukt gaan en geen uitzicht hebben en in de put zitten, dan loven we de HEERE niet en denken gedachten van Hem, die ontorend zijn. Een bezorgd hart wordt allicht wrevelig en gemelijk en verbitterd. Tegen die gevaren bewaakt en bewaart ons de vrede Gods. Hij bewaart ons hart en onze zinnen. Ons hart en onze gedachten en overleggingen, die uit het hart voortkomen.

Het hart in de gewone zin van het woord is het centrum van ons lichamelijk leven. Daar stroomt al het bloed samen en vandaar uit wordt het levensbloed naar alle delen van het lichaam gestuurd. In overdrachtelijke zin wordt nu het hart genoemd het centrum van ons denken en gevoelen en willen. Is ons hart bewaard en bewaakt tegen verkeerde invloeden, dan zijn ook onze gedachten en overleggingen en strevingen bewaard. Een hart, dat op de HEERE gericht is en zich voor de HEERE uitschiet, dat is veilig. Dat is rustig ook als stormen om ons woeden. Dat is wel bewaard in Christus Jezus.

Dat is een bekende uitdrukking van Paulus, die moeilijk te omschrijven is. Christus woont door zijn Woord en Geest in de gemeente en de gemeente is door het geloof in Christus. Allerlei beelden gebruikt de Schrift voor de gemeenschap van Christus en de zijnen. Hij is de wijnstok en zij de ranken. Hij is het

Zandhoop of gelei? (I)

De vraag is wel opgeworpen, waarmee de wereld, de aarde, te vergelijken zou zijn: met een zandhoop, dan wel met gelei?

Aanleiding tot het opwerpen van de kwestie was de twist over de vorm van de „atomen”, waaruit men de wereld dacht opgebouwd te wezen. De één geloofde: die atomen zijn hoekig of rond, maar dan zo, dat elke atoom geheel los op zichzelf staat. Is deze zienswijze juist, dan is op het onderstelde standpunt de wereld te vergelijken met een zandhoop: ook de zandkorrels blijven elk op zichzelf, de ene kleef niet aan de andere; vandaar de sprekwijze: „als los zand aan elkaar hangen”. De ander evenwel geloofde, dat de atomen naar elkaar verbinding zoeken, in elkaar grijpen, zich aan elkaar, hoe dan ook, hechten. Binnen de besproken gedachtenkring vloeit dan daaruit voort, dat de wereld een grote portie gelei is. Gelatine is gelei-stof, het celweefsel wordt bij verkoeling een „lillende massa”; en dan zegt de keukenprinses: ziehier gelei. „Gelei” — ik volg veiligheidshalve maar een woordenboek in zulke keukenkwesies — „gelei” is dan: „slimgig, verdikt, gestremd of gestold sap van dierlijke of plantenstoffen”. Het „houdt”. Het is een massa. Maar dan toch één massa. „Een massa” — dat kun je ook van een zandhoop zeggen. Maar „één massa” — dat geldt eerder van een portie gelei.

Ik vrees wel eens, dat we tegenwoordig het kerkverband niet allemaal goed begrijpen. En dat we de zelfstandigheid der plaatselijke kerk verwarren met het op-zich-zelf-staan der plaatselijke kerk. Dat we soms meer voor de zandhoop, dan voor de gelei-theorie voelen. En dat we bang zijn voor klevigheid, voor gelatine. Hoewel we anders heel gauw erbij zijn, om te spreken van één Geest, die ons allemaal verbindt. En van „aan-kleven”.

Nu weet ik wel iets af van de gevaren van beeldspraak. Het zij daarom meteen maar gezegd, dat ik geen van beide beelden (zandhoop, gelei) helemaal geschikt acht, om ook maar één kwestie van het kerkverband met afdoende duidelijkheid te stellen, laat staan de oplossing doeltreffend te illustreren. Maar ik haak dan ook liever bij u in met de onderscheiding van zoëven: „zelfstandigheid” is wat anders dan „op-zich-zelf-staan”. Alle plaatselijke kerken zijn zelfstandig; compleet; een „lichaam (corpus) van Christus”. Maar geen enkele kerk mag zich „op-zich-zelf-houden”. In zelfstandigheid móet elke kerk het verband met de andere kerken zoeken, en het „op-zich-zelf-staan” hâten. Kerkverband is geen kwestie van onze smaak. Het „smaakt” Christus. En óók daar-

gebouw en zij de stenen, die in dat gebouw worden gevoegd. Hij is de Herder en zij behoren als schapen bij Hem. Hiér zal Paulus wel willen zeggen, dat de gelovigen, zo dikwijls als zij met een gelovig hart hun bezorgdheid wegbidden, in Christus veilig zijn. Hij is hun sterke toren om zo te zeggen. Hij is hun hoog vertrek. Hij is hun vaste burecht. Ongelovige bezorgdheid, twijfelmoedige angst scheidt ons van Christus. Maar gelovend en biddend en dankend blijven we in Hem. En Hij in ons.

Ik moet als ik deze woorden lees over de vrede Gods, altijd denken aan een schip. Indertijd liet een kennis mij z'n schip zien. Een coaster. Wat was daar veel moois te zien. Maar het mooiste en wonderlijkst van alles vond ik het kompas. Een instrument, wiens magnetische naald altijd naar het Noorden gericht is. Dat zit fijn in mekaar. Een vernuftig stel ringen en beugels vangt alle bewegingen van het schip op, zodat de naald daarvan geen hinder heeft. Het schip kan steigeren of z'n neus in de golven steken, het kan slingeren naar rechts en naar links; welke beweging het ook maakt, rustig wijst de naald van het kompas naar het Noorden. Is dat niet het beeld van het hart, dat in de HEERE gerust is?

We worden soms benauwd aan alle zijden, al Gods golven gaan over ons heen, de mensen rijden op ons hoofd, stormen gaan over onze muts, waarbij horen en zien vergaat, het is niet om uit te houden..... en toch geeft God dan die wonderlijke vrede, die alle verstand te boven gaat. Dan kunnen we nog psalmen zingen in de nacht. Dan kunnen we nog dankbaar zijn temidden van alle zorg en nood. We begrijpen zelf niet hoe dat komt. Maar we verstaan door het geloof dat het Israels God is, die krachten geeft, van wie het volk zijn sterkte heeft. We loven God en zeggen: Elk moet Hem vrezen. En we zingen met een blij gemoed:

Wien heb ik nevens U omhoog?
Wat zou mijn hart, wat zou mijn oog,
Op aarde nevens U toch lusten?
Niets is er, waar ik in kan rusten.
Bezwijkt dan ooit in bitt're smart,
Of bange nood mijn vlees en hart,
Zo zult Gij zijn voor mijn gemoed:
Mijn rots, mijn deel, mijn eeuwig goed.

Psalm 73:13.

H. J. J.

KERKELIJK LEVEN

in „smaken en proeven” wij Hem. Vandaar, dat dezelfde belijdenis, die de zelfstandigheid der plaatselijke kerken (meervoud) leert, ook weer even vrolijk spreekt van „de kerk” (in het enkelvoud).

Dat niet aller ogen open zijn voor het ontoereikende van een zandhoop-verband is in onze artikelen van de laatste weken wel aan een enkel voorbeeld éven toegelicht. We willen deze week één voorbeeld daaraan toevoegen: het gebeuren in „Zeeland” ten aanzien van ds Van Herwijnen.

Deze predikant heeft met ons allen in één kerkverband geleefd. Sedert zijn optreden als dienaar des Woords. Maar men heeft in dezelfde oorlogstijd, waarin men meer droeve dingen uitgehaald heeft, ook hem „geschorst”. En toen we na die oorlog elkaar terugvonden, en de aangerichte schade gingen herstellen, door elkaar weer te aanvaarden in goede trouw naar de oude formulieren, toen stond ook ds Van Herwijnen voor ons aangezicht. Hij had zich gewend tot kerken, die met ons direct in één verband leefden. Doch sommigen zeiden: ja maar, die schorsing van ds Van Herwijnen (15 April 1944) is op andere gronden geschied, dan die, waarop in 1943 e.v. geschorst, uitgeworpen, uit het verband gestoten is, en kunnen we nu wel hem erkennen als ook met ons in één verband levende?

De vraag als zodanig zullen we niet onder het gezichtspunt van een algemeene oordeel critiseren: dat ware niet billijk. Het is wel billijk, eraan te herinneren, dat we van andere predikanten, die óók om redenen, die met '44 geen rechtstreeks verband hielden, de schorsing of buiten-bediensplaatsing hebben getoetst, en ondeugdelijk bevonden, waarna meteen gezegd is: ziehier — onze broeders!

Op de Amersfoortse synode heeft prof. Deddens in openbare vergadering in krasse bewoordingen heel die schorsing van ds Van Herwijnen als een slechte, zedeloze handeling veroordeeld. En omdat ik dat woord nog niet vergeten was, heb ik prof. Deddens verzocht, voor dit nummer zijn mening op schrift te willen zetten. Daaraan heeft onze collega dadelijk voldaan. Hij gaf ons een artikel, dat we onder afzonderlijke titel in ditzelfde nummer opnemen. Mochten er lezers zijn, die het nog niet hebben doorgewerkt, dan verzoek ik hen, de lezing van mijn artikel hier voorlopig te onderbreken, en eerst dat van prof. Deddens met aandacht te volgen.

Vatten we na de lectuur van prof. Deddens' artikel de draad weer op, dan geloof ik me te mogen aan-

sluiten. B. J. Jongeling. Nu zij tuele be weert an in '45 g. We zo het niet, pen van hier de J. Arnold uitgebrac Oct. 1950 het nu e wie com ontvange ds Arnold drukte g

Aan de derland, v

Weleers

1. Het: II der G de Cl. N ds Van heeft.

2. Tere: deze hanc L. viel.

3. Echt: voegdel de doorlo welke doe toegezond weging 7, was ds A welke ar moet zijn schrift de die Class bevoegd-z

4. Wel: gebracht regelmatic

Schorsing Het sc

De kerk land-Bath, dering bij overweg land-Bath,

1ste gew der classi bezwaren den arbeid

2de gew zijn kerke synodalen ding op d

3de gew der classi kerkeraad bezinning naar het

4de gew broeder u te brengen gebouwen;

5de in e de beide o onvergeeff drijven;

6de de Cointre, B die met h Verkamms vergaderin

geeflijke z bedreven;

7de gew der buiter (handelend 49 K.O.) dat hij ru onderzoek

8ste el classiverg waarom hi eele bezwa die vergad besluiten met dieg van Rillan